

Sławomir Oleszek
Gdańsk, 2025

Kwok Wai Jarm

niech Wing Chun połączy świat i uczyni Foshan świętą krainą Wing Chun

Kwok Wai Jarm (1953-2025). Rekonstrukcja

Kwok Wai Jarm (郭伟湛), po mandaryńsku Guo Wei Zhan urodził się w Foshan w maju 1953 r. W tym czasie Chiny były izolowane na arenie międzynarodowej, co powodowało niski poziom życia obywateli. Zmarły w 1953 roku Józef Stalin został ostro skrytykowany w 1956 roku przez nowego przywódcę Związku Radzieckiego Nikitę Chruszczowa. Ten niecodzienny akt polityczny mocno zaniepokoił chińskiego lidera Mao Tse Tung'a, który zaczął się obawiać podobnej krytyki wobec własnej osoby w Chinach. Miało to istotne przełożenie na sprawy kraju, ponieważ wywołało brutalizację życia społecznego, która nie ominęła rodziny Kwok.

W 1960 roku siedmioletni Kwok Wai Jarm był świadkiem i uczestnikiem spotkania jego ojca Kwok Fu (郭富) z dawno niewidzianym przyjacielem i bratem kungfu Lun Gai (倫佳). Fakt ten spowodował, że już jako dziecko zetknął się z zagadnieniami Wing Chun (詠春). Od tego też zdarzenia Lun Gai co sobotę przyprowadzał swoich uczniów do ich domu, aby również od Kwok Fu uczyli się

technik walki. Gdy odbywały się ćwiczenia pomagał matce w przygotowywaniu herbaty.

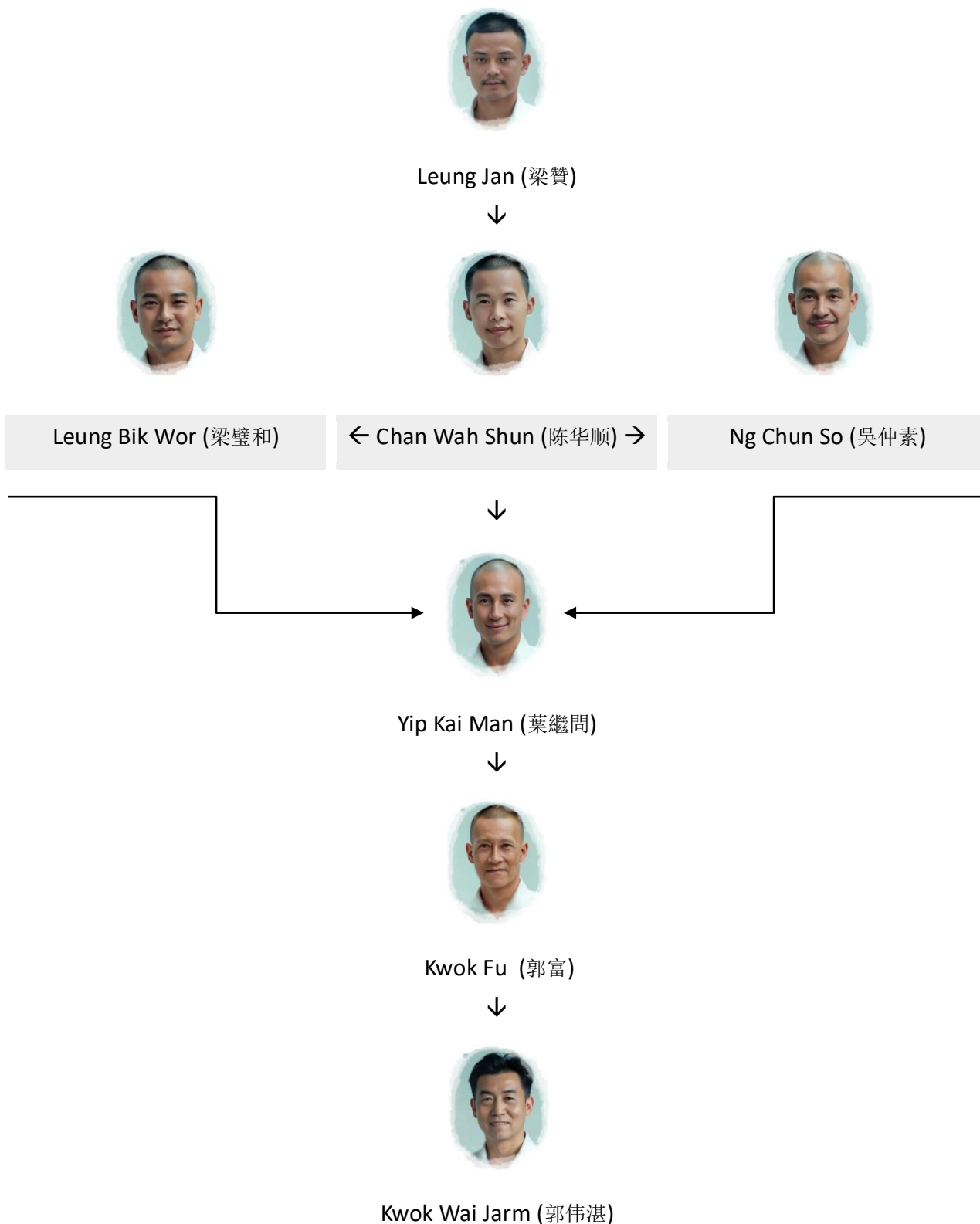
W 1962 roku gdy miał dziewięć lat, Lun Gai zwrócił się do niego słowami „Jesteś już starszy, dlaczego nie ćwiczysz kungfu, gdybyś ćwiczyl kungfu, nie musiałbyś parzyć herbaty” (你都这么大了,不如练功夫吧,练功夫就不用你煲茶了). Dzięki tej rozmowie przyłączył się do treningów ojca i rozpoczął długotrwałą przygodę, która zakończyła się po 63 latach.

Kwok Fu był trenerem wymagającym wobec swoich sześciu uczniów, również wobec syna. Według jego relacji był nauczycielem bardzo surowym. Nalegał na codzienny obowiązkowy trening, który trwał po dwie godziny każdego wieczoru. Dodatkowo w soboty przeprowadzał testy poziomu wyszkolenia, korekty technik i form. Z uwagi na intensywny rozwój, Kwok Wai Jarm w ciągu pierwszego półrocza opanował trzy formy bokserskie (三套拳) Siu Lim Tao, Chum Kiu, Biu Jee i przystąpił do nauki Chi-Sau. Od 1965 roku ojciec zabierał go w niedziele na sparringi do szkoły mistrza Lun Gai, aby tam doskonalił swoje „lepkie ręce” i wolną walkę. Dzięki temu wzmocnił się mentalnie i nabył odwagi. Szczególnie ważna okazała się wypowiedź Kwok Fu, że: „Praktyka Chi Sau to proces kontroli. Kontrola to proces uwalniania rąk i kontrolowania zdolności przeciwnika do uwolnienia rąk. Dlatego najważniejszą rzeczą w Wing Chun jest siła. Ten rodzaj mocy to siła

Fot.1. Sifu Kwok Wai Jarm (Guo Wei Zhan). Źródło: Sifu Derek Frearson, Foshan, 2018 r. Publikacja za zgodą autora, wszelkie prawa zastrzeżone

miękości z twardością, twardości z miękością oraz połączenie twardości i miękości w jedno” (练擒手就是一个控制过程，控制是一个发手过程，控制对方发不了手。所以咏春拳最主要是力，这种力是柔中带刚，刚中带柔的力，是刚柔相济的力). Drzewo Genealogiczne i linia przekazu (郭富宗支) szkoły sifu (师父) Kwok Wai Jarm'a kształtuje się więc następująco:

Schemat linii przekazu Wing Chun (Ving Tsun) kungfu rodziny Kwok (Guo):

Źródło wykresu: własne

Skądinąd wiemy, że Kwok Fu (1921–2011) był ważną postacią świata Wing Chun (Ving Tsun) w obrębie Foshan. Obok mistrza Lun Gai był jednym z pierwszych uczniów późniejszego Wielkiego Mistrza Ving Tsun kungfu Yip Man'a (葉問). Należał do drugiego pokolenia zwolenników tej metody walki licząc od Yip Man'a i czwartego pokolenia licząc od założyciela Leung Jan'a (梁贊). W ciągu pięciu lat (1962-1967), Kwok Wai Jarm opanował główne formy i aplikacje Wing Chun, oraz uczestniczył w poważniejszych walkach, również ze swoimi braćmi. W latach osiemdziesiątych podjął się spopularyzowania rodzinnego stylu, zwłaszcza od 1986 roku, kiedy władze rządowe pozwoliły na odtworzenie starego Stowarzyszenia Foshan Jingwu (佛山精武会). Za namową ojca dołączył do tej organizacji, ponieważ utworzono w niej Centrum Badawcze różnych stylów Wing Chun (詠春拳研究中心), tzw. „Wing Chun Kuen Jin Gau Chung Sam”. Obok działających oddziałów (支) Pang Nam'a (彭南系詠春拳) i stylu węża Yiu Choi Yiu Kai (姚才姚祺詠春) reprezentował własny klan od nazwiska (郭富宗支), który po mandaryńsku wymawia się „Guo Fu Zhong” (郭富宗).

W 1992 roku przebywał w Republice Federalnej Niemiec gdzie pokazowym występem wyróżnił się na Międzynarodowej Konferencji Wushu w Berlinie. Nie tylko udowodnił skuteczność i sztukę Wing Chun rodziny Kwok (Guo), ale też położył kamień milowy pod globalne upowszechnianie chińskich sztuk walki. Dzięki kontaktom nawiązanym z mistrzami z różnych krajów połączył znane mu tradycyjne wartości techniczne z nowoczesnymi wymaganiami rywalizacji sportowej. Każda przeprowadzona demonstracja Wing Chun (Ving Tsun) podkreślała osobliwy urok tego systemu na tle różnorodności istniejących szkół i stylów. Oprócz zachwyty nad jego szybkimi ciosami, prezentowanymi w ataku i obronie, uczestnicy Konferencji zapoznali się też z głęboką filozofią i historią rodziny Kwok w dziedzinie Wing Chun.

W 1996 roku i ponownie w 2002, aby upublicznić dorobek ojca wyprodukował materiały filmowe zatytułowane „Wing Chun w stylu Kwok” (郭氏咏春拳). W dniu 8 czerwca 1999 roku Centrum Badawcze Wing Chun przeprowadziło w ramach aktywności Jingwu (Chin Woo) pierwsze zawody Chi-Sau, gdzie Kwok Wai Jarm odpowiadał za regulamin tej konkurencji.

W 2003 roku jego szkołę wizytowało dwóch polskich praktyków Wing Chun, sifu Leszek Starybrat z Poznania i sifu Józef Szargut z Kędzierzyna-Koźla.

Fot.2-3. Foshan, 2003 r. Na zdjęciu po lewej, od prawej strony sifu Józef Szargut, sifu Leszek Starybrat, sifu Kwok Wai Jarm i koordynator spotkania. Na zdjęciu po prawej wymienieni mistrzowie w centrum grupy uczniów

W 2004 roku założył Stowarzyszenie „Kwok Wing Chun” (郭氏咏春拳总会), w którym objął funkcję prezesa i wprowadził autorski program oceniania uczniów o nazwie „13 Dan - Sap Sam Duen Wai Chai” (独创 十三段位制考核体系). Dzięki temu kandydaci na instruktorów musieli osiągnąć równorzędny poziom techniczny i pokonać kolejne 13 stopni nauczania i egzaminowania. Na tej podstawie, oraz wyniku końcowego mogli uzyskać zgodę na otwarcie własnej szkoły Wing Chun nie tylko w Foshan. Sytuacja była więc bardzo korzystna dla wszystkich stron tego przedsięwzięcia, zwłaszcza z punktu widzenia ujednoliciła norm nauczania, które odtąd stały się czytelne dla zainteresowanych i zawierały takie same progi trudności.

Dopiero po zdaniu trzynastego egzaminu uczeń mógł zostać przedstawicielem linii Kwok z uprawnieniami do nauczania w szkole mistrza Kwok Wai Jarm'a, albo samodzielnego szkolenia nowych adeptów w ramach własnego Kwoon, czy też Mo Kwoon (武館). W 2011 roku system „Foshan Wing Chun” (佛山咏春拳) został uznany za niematerialne dziedzictwo kulturowe prowincji Guangdong. Dwa lata później, w 2013 roku Kwok Wai Jarm został ogłoszony reprezentatywnym spadkobiercą niematerialnego dziedzictwa kulturowego Wing Chun na poziomie miasta Foshan.

W 2014 roku dotychczasowe Stowarzyszenie Wing Chun uniezależniło się od Stowarzyszenia Foshan Wushu (山市武术协会) i Kwok Wai Jarm został jego prezesem. Cztery lata później w 2018 roku dokonał zmiany dotychczasowej nazwy, na „Stowarzyszenie Foshan Wing Chun” (山市咏春拳协会), co umożliwiło zarejestrowanie tej nowej organizacji w Biurze Spraw Obywatelskich Miasta Foshan. Obecnie uważa się, że Kwok Wai Jarm miał 3000 uczniów na całym świecie wliczając w to Chiny. W jego szkole na stałe trenuje 1400 uczniów, w tym 300 osobistych. Chińskie oddziały Stowarzyszenia poza prowincją Guangdong znajdują się w prowincjach Hubei, Syczuan, Hunan, Zhejiang i Fujian. Poza granicami kraju w Danii, Niemczech, Włoszech, Australii, Wielkiej Brytanii, Singapurze i Stanach Zjednoczonych. Istnieje też grono uczniów indywidualnych pochodzących z innych państw, ćwiczących prywatnie lub w małych i nieoficjalnych grupach.

Odkąd Kwok Wai Jarm na poważnie zajął się rodzinną metodą walki i pracą nad jej kształtem, zgromadził liczne rękopisy na temat Wing Chun rozpoczynając ten zbiór od materiałów pochodzących od Kwok Fu, a przekazanych jemu w latach czterdziestych XX wieku przez Yip Man'a. Są to, „Zbiór sekretnych przepisów nauczania Wing Chun” (咏春拳班内秘传良方集), „Zbiór chińskiej medycyny Wing Chun” (咏春拳中医学大传集), „Zbiór recept lekarskich Leung Jan'a” (梁赞医术良方大传集), „Tabele akupunktury stylu Wing Chun” i „Przepisy z zakresu udzielania pierwszej pomocy” (咏春派跌打点穴图表, 及急救良方集). Poza nimi „Siedem rozdziałów na temat tradycyjnego Wing Chun” (传统咏春拳心法篇七篇), i inne. Aby zachować autentyczne techniki, przekazane w Foshan pierwszemu pokoleniu uczniów Yip Man'a do 1949 roku, podjął się roli głównego reprezentanta i trenera.

W dniu 4 stycznia 2024 roku na siódmej sesji plenarnej XIII Komitet Miejski Komunistycznej Partii Chin działający w Foshan (中共佛山市委), obradując na Konferencji Pracy Gospodarczej Komitetu Miejskiego Foshan (十三届七次全会暨市委经济工作会议上) zaproponował aktywację „Dziesięciu tradycyjnych kultur” (十大传统文), takich jak: kultura Opery Kantońskiej, kultura kungfu, kultura smoczych łodzi, kultura tańców smoków i lwów, kultura garncarstwa, kultura rzemieślników, kultura jedzenia, kultura kolorów jesieni, kultura świątyn przodków oraz kultura lojalności (粤剧文化, 功夫文化, 龙舟文化, 龙狮文化, 陶艺文化, 工匠文化, 美食文化, 秋色文化, 祖庙文化, 忠义文化). Fakt ten gwarantował pomoc rządową dla dalszego rozwoju różnych zachowanych dziedzin i współczesnych osiągnięć oraz zdobyczy kultury, wliczając do tego kręgu środowisko Wing Chun.

Warto przytoczyć za Sun Qiu Xia (孙秋霞) reporterem i felietonistą „Foshan China News Service” (中新社记者) wypowiedź mistrza Kwok Wai Jarm'a, opublikowaną 26 lutego 2025 roku, że „Cechą charakterystyczną Wing Chun jest walka wręcz ... W prawdziwej walce nacisk kładzie się na wykorzystanie szybkości do pokonania powolności, miękkości do pokonania twardości i dźwigni do pokonania siły. Integruje on również zasadę „cztery uncje, aby przesunąć duży ciężar” w powiązaniu ataku i obrony”.

Kilka tygodni później, 28 marca 2025 roku nastąpiła niespodziewana tragedia. Kwok Wai Jarm przebywając w swoim domu między godziną 21.00, a 23.00 doznał rozległego zawału serca. Zmarł nagle. Nic nie zapowiadało tej sytuacji. Cieszył się bardzo dobrym zdrowiem, był aktywny fizycznie i intelektualnie, oraz nie przejawiał żadnych oznak choroby. Ceremonia pogrzebowa odbyła się dwa dni później, 30 marca 2025 roku o godzinie 10.00. Z tego powodu „Stowarzyszenie Foshan Jingwu”, do którego należał wydało oświadczenie kondolencyjne, chwając jego wieloletni wkład w „odziedziczenie i promowanie aspiracji ojca oraz chińskich sztuk walki”. Gwałtowna śmierć cenionego mistrza Wing Chun nie pozostała bez echa. Wywołała dyskusje w środowisku chińskich

sztuk walki na temat stanu zdrowia mistrzów senioralnych, zagrożeń wynikających z przeciążenia treningowego, nieleczonych kontuzji i kumulacji schorzeń, które wywołują niesygnalizowane ale krytyczne reakcje w dłuższej perspektywie czasowej. Z tego powodu w mediach społecznościowych pojawiło się mnóstwo komentarzy zaskoczonych uczniów. Ich wydźwięk zwracał uwagę na to, że Kwok Wai Jarm jako nauczyciel Wing Chun nie oszczędzał się oraz „dołożył wszelkich starań, aby przekazać swoją sztukę walki dalej i nie czekał, aż będzie mógł cieszyć się starością”, (宗师倾尽心血传艺，却未等到安享晚年之时).

Sifu Józef Szargut napisał: „Guo Wei Zhan był moim rówieśnikiem o szczupłej budowie ciała i niesamowicie śniadej cerze (jak na Chińczyka) oraz kruczo czarnych, lśniących włosach. Spokojny, otwarty na nas - gości - wizytujących jego szkołę. Cieszył się wielkim poważaniem i autorytetem wśród swoich uczniów i była to bardzo liczna grupa, jak też u wielu mistrzów innych szkół wingchun w Foshan. Jego techniki budziły we mnie wielki podziw, które cechowała prostota i skuteczność. Super wrażeniem były jego techniki „chi-sao” i jakby inny nieznany mi wówczas sposób „lepiania” się do partnera. Ten dobrze zapowiadający się mistrz - perła foshkańskich szkół - zmarł w wieku 72 lat. Na zawsze pozostaniesz w mojej pamięci. MISTRZU - spoczywaj w pokoju wiecznym - Amen. Żegnam Cię ukłonem wingchun.”

Dla pasjonatów Wing Chun (Ving Tsun) aktualne pozostaje przesłanie społeczeństwa, oraz mistrzów kungfu i władz miasta Foshan: „Niech Wing Chun połączy świat i uczyni Foshan świętą krainą Wing Chun” (让咏春拳连接世界，让佛山成为咏春拳的圣地).

Special thanks to Sifu Derek Frearson for sharing the photo of Sifu Guo Wei Zhan

